



RWS INFORMATIE

T -
F -
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

T

Datum
2 november 2018

memo

Beoordeling innovatievoorstellen – verslag 1^e rekensessie

Brt

Onderwerp: resultaten van de 1^e rekensessie ten behoeve van Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ).

Hier: Verslag 1^e rekensessie op 26 oktober 2018 bij RWS, Utrecht.

Agenda

Agendapunt	Onderwerp
1	Doel & programma
2	Ambitie & aanpak IKZ
3	Toelichting Beoordelingskader en Rekenmodel
4	Rekenronde 1 <i>try out</i>
5	Pauze
6	Rekenronde 2
7	Inventariseren verbeterpunten
8	Afsluiting

Deelnemers

Naam deelnemer	Onderneming
Hilbrand Druiven	Boskalis Nederland B.V.
Kees Koejemans	Boskalis Nederland B.V.
Benny Mestemaker	IHC MTI B.V.
Erwin Crougths	Slow Mill Sustainable Projects B.V.
Erwin Meijboom	Slow Mill Sustainable Projects B.V.
Jan Kollen	Sweco Nederland B.V.
Johan van Dam	Van den Herik B.V.
Guus de Vries	Van Oord Dredging en Marine Contractors b.v.
Wiebren van der Bilt	Van Oord Dredging en Marine Contractors b.v.
Jens Boersma	Van Oord Dredging en Marine Contractors b.v.
Floris van Nouhuijs	Van Oord Dredging en Marine Contractors b.v.
Teun Morselt	Blueconomy B.V.
Arjen Ros	Copernicos Groep B.V.
Martine Folkersma	Copernicos Groep B.V.
Bert Flach	RWS
Eize Drenth	RWS

Belangrijke data

Datum
2 november 2018

Onderwerp	Datum
2 ^e rekensessie	16 november 2018
publicatie aanbesteding	eind november/begin december 2018
actualisatie middels publicaties op Tendered	

Onderwerpen van gesprek

Aanleiding voor deze rekensessie is het verzoek van marktpartijen om de beoordeling van innovatievoorstellen nader uit te werken. Dit is een terugkoppeling die tijdens de marktconsultatie op 16 juli j.l. voor dit programma aanbesteding Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ) aan RWS is gegeven.

Organisatie en toelichting op IKZ

- Programma aanbesteding Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ) op hoofdlijnen:
 - doelvariabelen: verduurzaming, kosteneffectiviteit en omgevingswaarde;
 - inzetten van innovatievoorstellen vanaf 2024 in het reguliere kustonderhoud.
- RWS wil graag haar regulier kustonderhoud op middellange termijn wezenlijk verduurzamen, maar er zijn voor het programma ook grenzen aan wat (nu) kan en op termijn (als gevolg van beleidswijzigingen) mogelijk is. Er moet binnen die grenzen een reëel kader aan het programma gesteld worden.
- Eigenaar van het programma is RWS/Zee en Delta, opdrachtgever voor de marktpartijen is RWS/Programma's, Projecten en Onderhoud (PPO).
- In 2024 kunnen meerdere marktpartijen voor deelname aan het programma worden gekozen. Er is geen en niet één winnaar.
- Er kunnen ook consortia ontstaan als er bijvoorbeeld meerdere, min of meer dezelfde voorstellen worden gedaan.
- Tijdspad tussen publicatie en indienen van een innovatievoorstel: er zijn meerdere intakemomenten om deel te nemen aan het programma, een getraptd tijdspad voor de aanbesteding in 2019/2020, flexibel maar ook helder.
- Sommige partijen zijn al verder in hun innovatieontwikkeling, deze partijen stappen op een hoger niveau in de 'ontwikkelingsladder' van het programma.

Beoordelingskader en Rekenmodel

Beoordelingskader, doorrekenen van innovatievoorstellen

- Hoe kun je innovatievoorstellen in gelijke mate met elkaar vergelijken en beoordelen?
- Toelichting op het concept-beoordelingskader innovatievoorstellen programma IKZ (beoordelingskader) gegeven. Het document is in ontwikkeling, deze ontwikkeling gebeurt in samenspraak met de actief deelnemende marktpartijen. Geïnteresseerden hebben de mogelijkheid middels de deelname aan de rekensessie om aan de inhoud van het document bij te dragen.
- Toelichting op de doelvariabelen: kosteneffectiviteit, milieuprestatie en omgevingswaarde (verwijs presentatie in de bijlage) gegeven.
- De innovatieve oplossingen moeten op middellange termijn aan de ambities en doelstellingen van het programma bijdragen.
- De innovatievoorstellen worden kwantitatief op kosteneffectiviteit en milieuprestatie middels de beschreven aanpak uit het beoordelingskader beoordeeld, de omgevingswaarde kwalitatief.

- Clusters met onderliggende (milieu)kostenparameters zijn LCC (Life Cycle Costs) en MKI (MilieuKostenIndicator).
- De omgevingswaarde krijgt nog een plek in het beoordelingskader. Momenteel werk Deltares een voorstel uit hetgeen met de 2^e en laatste rekensessie met marktpartijen wordt besproken. Deze doelvariabele zal kwalitatief zijn.
- RWS laat momenteel TNO kostencurves voor verschillende milieuprofielen opstellen. De resultaten van het onderzoek worden op korte termijn verwacht. Publicatie van de resultaten is tijdens de aanstaande 2^e rekensessie gepland.
- Manier van beoordelen (beoordelingskader) is nieuw voor RWS en marktpartijen, innovatievoorstellen worden in gelijke mate aan de doelvariabelen getoetst.
- Voorafgaand aan de publicatie van de aanbesteding wil RWS overeenstemming over een concept-aanpak beoordeling van innovatievoorstellen voor het programma met marktpartijen bereiken, details kunnen ook in een vervolgtraject worden besproken en nader uitgewerkt.

Datum
2 november 2018

Opmerkingen en toevoegingen deelnemers

Scope en ruimte voor innovatie

- De winlocaties voor zand zijn redelijk vastgelegd, waar zit dus de ruimte voor een innovatievoorstel? Advies om ook naar alternatieven te kijken die niet alleen gericht zijn op het suppleren van zand.
- Scope van het programma is het suppleren van zand.
- Hoe gaan we dus om met de scope? Wordt er voor de beoordeling in voldoende mate gekeken naar de potentiële alternatieven zoals zandvleugels, zandwinmolen, etc. Voor het huidige reguliere kustonderhoud is de incentive vooral kostenreductie.
- Centrale vraag: hoe kun je beoordelen als de onderliggende parameters van de doelvariabelen wellicht niet volledig zijn, hoe beoordeel je een innovatievoorstel voor deze situatie?
- Maar op welke parameters kun je nog meer sturen (die effect hebben op de doelvariabelen): tijdsdimensie, type zand (grof zand blijft langer liggen), vaarafstand, getrapt tijdspad, etc.?
- Op globaal niveau kun je parameters inzichtelijk maken, maar hoe gedetailleerder je dat doet, hoe meer aannames je moet doen, hoe lastiger het wordt om innovatievoorstellen onderling te vergelijken.
- Er is behoefte naar een analyse van de parameters die effect hebben op de doelvariabelen. Dit aspect wordt met de 2^e rekensessie opgepakt.

Kosteneffectiviteit (LCC vertaald naar Levelized Cost)

- Moet je een innovatievoorstel wel op kostprijs per m³ gesuppleerd zand op de doelvariabelen die nu gesteld zijn, afrekenen? Misschien de beoordeling op een hoger abstractieniveau insteken. Nadeel daarvan: werk je nog wel toe naar de doelvariabelen van het programma?
- Het RWS-voorstel is gebaseerd op kostprijs per m³ gesuppleerd zand. Het is daarbij niet in beton gegoten. RWS staat open voor verfijning door de input van marktpartijen.
- Het is voor de kosteneffectiviteit zoeken naar de bandbreedte, de onzekerheid ten aanzien van bijv. schaalgrote, prijsontwikkeling naar de toekomst, initiële investeringskosten, etc.
- Op welk moment in het ontwikkelproces wordt het hiervoor genoemde aspect stringent? Op termijn behoefte aan zekerheid over de bijdrage van het innovatievoorstel aan de doelvariabelen van het programma.
- Aan het eind van de ontwikkeling is dat goed, maar te vroeg in het proces kan dat funest zijn voor het innoveren. Bij opschaling kan de kostprijs dalen, in het begin kan dat nog niet. We kunnen meenemen, de leercurve, op moment

dat je nog in een vroeg stadium van de ontwikkeling zit met een hoge investeringsprijs (inkl. onderzoek en ontwikkelkosten).

- Welke kosten reken je (directe kosten versus opslagen/toeslagen), neemt RWS ook opslagen en toeslagen voor de beoordeling van de (milieu)kostenparameters mee? Voor nu zijn alleen de directe kosten (onderzoek, investeringen, materieel en directe productiekosten) in het beoordelingskader verwerkt. Dit aspect wordt nader uitgewerkt en zal tijdens de 2^e rekensessie ter sprake komen.

Datum

2 november 2018

MilieuKostenIndicator (MKI)

- MKI stuurt niet alleen op CO₂.
- Stuurt MKI in voldoende mate op CO₂? Analyse van MKI door de gehele keten heen, gebaseerd op de schaduw prijzen uit Dubocalc. Momenteel is een maatschappelijke discussie over de schaduw prijzen gaande.
- RWS is zich bewust van het feit dat de schaduw prijzen in onvoldoende mate op de ambities en doelstellingen van het programma aansluiten.
- Uitgangspunt voor het programma is een aanpak met inzet van Dubocalc als rekeninstrument. Deze aanpak kan gecombineerd worden met de marktvariatie in prijzen.
- Focus op verschillende fases in de levenscyclus van een innovatievoorstel: A1 t/m A5. De onderdelen C en D zijn lastig i.v.m. een aspect als stranderosie als natuurlijk proces te berekenen. Hoe deze onderdelen voor de beoordeling meenemen? 'Wij hebben geen invloed op de onderdelen C en D'.
- Stel scherp wat je uit de onderdelen C en D wel of niet meeneemt. Sloop van een schip telt in de huidige berekeningen van de milieukosten nooit mee (producten neem je mee, equipment nooit). Dit aspect wordt nader onderzocht en zal tijdens de 2^e rekensessie ter sprake komen.
- Vraag blijft hoeveel MKI wil je bereiken? Is nog open voor de discussie; er is geen harde lijn waarop innovatievoorstellen afvallen of door mogen. Ook een hoge kostprijs levert input op die mogelijk op termijn interessant kan zijn.
- Aanvullend sturen op minimumdoelen t.a.v. CO₂. 'Houd wel transparant welke methodiek (gaan we uit van Dubocalc of minimumdoelstellingen) wordt gekozen'.

Vaarafstand

- De zandbehoefte is vrij gelaten, ruim ingestoken in de doelvariabelen, maar de vaarafstand is wel strikt vastgelegd op een vaarcyclusafstand van 24 km (2x 12 km). Waarom wel? Is het relevant voor de opdrachtgever waar het zand vandaan komt?
- Variabel maken van de afstand (vanaf bekende winlocaties?), 24 km als totale vaarafstand (retour) voor de referentie. 'Waarom de vaarafstand niet variabel voor de beoordeling maken'?
- Denk na over de grenzen die je stelt. Zodra je een grens stelt, stelt dat ook een grens aan (het denken over) het innovatievoorstel? Het kader moet zo open zijn dat innovatievoorstellen die een aanzienlijke bijdrage leveren aan de doelstellingen van het programma voorrang en ruimte moeten krijgen.
- Besproken om de optie: *vaarafstand variabel maken* mee te nemen in het beoordelingskader, mits goed onderbouwd door de indiener van het innovatievoorstel. Als met de onderbouwing blijkt dat het innovatievoorstel een betere prestatie oplevert voor de doelvariabelen dan is deelname aan het programma wenselijk.
- Het referentieproject, op basis waarvan de (milieu)kostenparameters worden beoordeeld, is gericht op een vaarafstand 24 km en op een traditionele manier van suppleren.
- Het aspect vaste vaarafstand wordt in het beoordelingskader met variabele afstand uitgebreid.

Opschaalbaarheid

Datum

2 november 2018

- Investeren en schaalbaarheid van de innovatie (d.i. opschaalbaarheid) binnen en buiten de bestaande werkzaamheden van marktpartijen (buiten en binnen Nederland) is een belangrijk aspect voor de beoordeling van een innovatievoorstel. In het beoordelingskader staat dit aspect beschreven.
- Opschaalbaarheid is geen criterium bij opstart van de Onderzoeks- en ontwikkelfase van het programma voor de beoordeling van een innovatievoorstel, bij de doorontwikkeling wordt de opschaalbaarheid van een innovatievoorstel heel belangrijk (schaalvergroting, hoeveel m³ zand kunnen we leveren met de oplossing).

Getrapte tijdspad

- Zijn we nu wel in staat om een grote slag te maken waarbij ook de kosten laag blijven?
- Naar de tijdsstelling van 2024 is opnieuw gekeken (dit i.v.m. bijvoorbeeld de tijdsduur van het bouwen van een baggerschip).
- Maak wel een getrapte lijn in de tijd voor de doelvariabelen, de ontsluiting van de ambities voor het programma. Bepaalde innovatievoorstellen leveren pas in de tijd een verbetering op, en zijn alleen interessant als je weet dat er in de toekomst zwaardere eisen gelden.

Tijdsdimensie

- De tijdsduur van zandsuppletie *in jaren* is voor de (milieu)kostenparameters ook belangrijk. Is in het beoordelingskader nader uitgewerkt.

Behoeft naar aanvullende informatie

- Aanvullende rekensessie op basis van 'harde' gegevens.
- Referentieprijzen per m³ is lastig te bepalen, er zijn (te) veel parameters waarvan de prijs afhankelijk is. Referentie is wel nodig als richting, daarom een referentie voorstellen met een behoorlijke bandbreedte.
- Meenemen secundaire effecten van innovatieve ontwerpen (die dus niet alleen oevers en zand duurzaam maken, maar ook geulen etc.).
- Delen van de gegevens uit onderzoeken die RWS momenteel bij experts heeft uitgezet. Beoordelen van de impact die het onderzoek kan hebben voor het programma. De uitkomsten zullen tijdens de 2^e rekensessie met de deelnemers gedeeld worden.
- Data t.b.v. het (mogelijk) vaststellen van het referentiemodel. Wat heb je daarvoor nodig/ welke kentallen: brandstofmixen en brandstofverbruik.

2^e rekensessie

- Afgestemd over een 2^e rekensessie op 16 november 2018 door RWS.
- Met de 2^e rekensessie deelnemers op een concept-referentie laten reflecteren.
- Beschrijven van de tijdsdimensie (effect van de maatregel) + bandbreedtes, aan de (milieu)kostenparameter in het beoordelingskader verbinden.
- Analyse van de parameters die effect hebben op de doelvariabelen waarop je de beoordeling van een innovatievoorstel kunt sturen.
- Binnen RWS zijn al gegevens van andere projecten bekend die voor de referentie gebruikt kunnen worden. RWS zal hiervoor een interne inventarisatie doen van bestaande projecten.
- RWS zal voorafgaand een update van het beoordelingsdocument via TenderNed publiceren.
- Aan de deelnemers van de 1^e rekensessie worden gevraagd om een aantal kentallen toe te sturen ten behoeve van de 2^e rekensessie. Zijn er nog specifieke vragen waar RWS tijdens haar voorbereidingen niet uitkomt dan kunnen deelnemers naar aanvullende gegevens worden gevraagd.